No. 1655 — 1852

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze Courant verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 30 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 29 September.

Gisteren zijn in de Tweede Kamer de beraadslagingen aangevangen over het adres van antwoord op de Troonrede.

Tegen de algemeene strekking van het adres hadden slechts twee leden bezwaar: de heeren van Goltstein en Jongstra: gene om het uitblijven van de door de Grondwet gevorderde organieke wetten; deze om ons belastingstelsel, dat te veel op den behoeftigen en op den middenstand, niet genoeg op de rijken drukken zou. De heer Groen integendeel was niet tegen de algemeene strekking gezind, maar behield zich het regt voor om sommige onderdeelen door amendementen te trachten te wijzigen.

Er is slechts één punt breedvoerig besproken, de pozitie namelijk van den minister van Oorlog, als lid van de *Nederland en Oranje*-Vereeniging, in het ministerie Thorbecke. Dat punt is ter sprake gebragt door den heer Jongstra, die den heer Forstner van Dambenoy daarover interpelleerde. Deze heeft daarop geantwoord met zich vast te klampen aan den titel: *Nederland en Oranje;* maar met een volstrekt stilzwijgen te bewaren omtrent de beginselen van de Vereeniging. Van den anderen kant heeft hij in de Kamer verklaard, dat hij de loyale toepassing der Grondwet wil; en de heer Thorbecke verklaarde, dat de nieuwe minister van Oorlog door hem is ondervraagd vóór zijne benoeming, wat hij dacht over den gang van ons bestuur sints 1848, en dat het antwoord op die vraag zoodanig is geweest, dat er geen twijfel kon bestaan omtrent zijne overeenstemming ten deze.

Intusschen heeft het antwoord van den nieuwen minister vele leden in de Kamer niet bevredigd; de heeren van Dam, van Hoëvell, Jongstra, van Zuylen van Nyevelt hebben nadere explikatien gevraagd; de laatste evenwel meende, dat hem daartoe tijd moest worden gelaten. De explikatien liepen over twee vragen: 1°. over de quæstie van het *droit divin*, 2°. over de godsdienstige quæstie: of men bij voorkeur geloofsgenooten moet voorstaan. Omtrent deze laatste meende de heer van Nispen van Sevenaer, dat de minister onlangs getoond heeft geen systeem van uitsluiting wegens geloofsbelijdenis te huldigen. Doch hoe men ook den nieuwen minister van Oorlog andermaal tot spreken heeft willen nopen; hij is niet opgestaan om de gevraagde inlichtingen te geven. Wij begrijpen dit stilzwijgen niet. Intusschen al het over en weer gezegde leidt tot de meening, dat de heer Forstner van Dambenoy lid geworden is van *Nederland* en *Oranje* meer om de leus en welligt ook een weinig om de kleur dier Vereeniging, dan wel om de beginselen, die zij belijdt. Zijn toetreden tot die Vereeniging zou dan slechts een onberaden stap zijn geweest, waarvan hij de gevolgen niet had berekend.

Na eenige toelichtende woorden van den minister van Binnenl. Zaken zijn de algemeene beraadslagingen gesloten, en zijn de interpellatien omtrent den minister van Oorlog in licht [illegible]

[illegible] spreekt, heeft de heer Rochussen tot ons groot genoegen het verworpen traktaat met Frankrijk breedvoerig in bescherming genomen, en door kracht van redenen aangetoond, dat wij daardoor den schijn op ons hebben geladen, van ons te willen onttrekken aan onze verpligtingen.

De heer van Dam heeft de gelegenheid aangegrepen om den minister van Buitenlandsche Zaken eene vraag te stellen, die, welke ook de intentie van den spreker moge zijn geweest, eene beleedigende strekking had. Hij vroeg of de minister zijn ontslag wel *met ernst en met allen aandrang* had aangevraagd. De minister heeft hem, dunkt ons, te veel eer bewezen, met hem daarop een ernstig antwoord te geven. In alle geval de heer van Dam toont, dat hij anderen naar zich zelven beoordeelt. Men herinnert zich nog het tooneel, toen de heer van Dam onder tranen voor altijd afscheid nam van de Tweede Kamer. Het scheen gebeurd met *ernst* en *allen mogelijken aandrang*. Desniettemin bij de eerste verkiezing de beste — daar verrijst de kandidatuur van den heer van Dam, en weldra zien wij hem op nieuw in de Kamer de plaats innemen, die hij zoo plegtig vaarwel had gezegd. Vreest de heer van Dam eene dergelijke tooneelvertooning van den minister van Buitenlandsche Zaken? De heer van Sonsbeeck is genoeg bekend, zoodat ieder weten kan, dat hij niet in staat is zich daartoe te leenen.

Bij § 4 geeft de minister van Kolonien, naar aanleiding van eenige tot hem gerigte vragen, ophelderingen omtrent de aan te knoopen onderhandelingen met Japan, en de rust op Palembang; zij komen hierop neêr: De onderhandelingen met Japan kunnen niet dan voor de menschheid nuttig zijn, en er is daaraan geen het minste gevaar verbonden voor onze goede verstandhouding met den Keizer van Japan. De rust op Palembang is volkomen hersteld, en hij meent dat een goed bestuur en eene billijke behandeling der bevolking die rust verder zullen handhaven.

Bij § 6, die onze finantien bespreekt, valt eene woordenwisseling voor van weinig belang, naar aanleiding van een misverstand, dat door de opheldering van den heer van Zuylen, als lid der kommissie, wordt opgeheven. Met genoegen blijkt ons uit deze diskussie, dat het denkbeeld van verbetering van ons belastingstelsel, noch door de Kamer, noch door het gouvernement wordt opgegeven. Alleen heeft de minister van Finantien opgemerkt, dat, naar zijne overtuiging, alle diskussie daaromtrent moet worden verdaagd tot het tijdstip, dat het ontwerp wegens de rijks-schuld, dat is de konversie, zal zijn afgehandeld.

Heden worden de beraadslagingen voortgezet.

Wij kunnen niet alle argumenten bespreken, welke door de leden der Tweede Kamer, die het wetsontwerp op het armbestuur in hunne bescherming hebben genomen, in het voorloopig verslag dier Kamer, zijn aangevoerd. Het belang der zaak, welke wij voorstaan, vordert echter, dat wij nog bij enkele van deze argumenten een oogenblik vertoeven.

Men weet op welke peremptoire wijze in de stukken, die, tijdens de herziening der Grondwet, tusschen de Regering en de Vertegenwoordiging gewisseld zijn, uitgemaakt is, dat onder het woord »armbestuur", geen ander dan het openbaar armbestuur mag verstaan worden.

»De minister van Justitie stelde de verontruste gemoederen gerust door de verzekering, dat, bij de wettelijke regeling van het armwezen, de bijzondere instellingen van liefdadigheid onaangeroerd zouden blijven.

»De Dubbele Kamer hield het er vrij algemeen voor, dat de zorg der Regering zich bij de algemeene armbesturen moest bepalen.

»De Regering antwoordde, dat eene wet, die de bijzondere instellingen van liefdadigheid aantastte, in Nederland onmogelijk zijn zou (zie ons Nr. 1390)."

Van die verklaringen geheel te zwijgen, zou den voorstanders van het wetsontwerp in de Tweede Kamer te moeijelijk geweest zijn. Iets moest daarvan dus wel gezegd worden. Doch wat? Slechts enkel en slechts dat, wat dienen kon, om, wanneer het uit zijn verband met al het overige zou gerukt zijn, tot de veronderstelling aanleiding te geven, dat de in 1848 gewisselde stukken eer in het voor- dan in het nadeel van de voorstanders van het wetsontwerp zijn.

»De aan die stukken ontleende bewijsgronden, aldus het voorloopig verslag, verliezen veel van hunne kracht, daar de tegenstanders zelven moeten erkennen, dat degenen, die destijds eene te uitgestrekte bemoeijenis der Regering met de kerkelijke en bijzondere instellingen van liefdadigheid bestreden, toch van de onderstelling uitgingen, dat de wet tot regeling van het armbestuur ook bepalingen opzigtelijk die instellingen zou bevatten. »Men zou, wordt in het Algemeen Verslag van de Kommissie van Rapporteurs uit de Dubbele Kamer van 27 September 1848 gezegd, hoogelijk afkeuren, indien de tot stand te brengen wet op dit onderwerp [armbestuur] de strekking had van de bijzondere instellingen van liefdadigheid, met name ook de diaconien, *te zeer* in hare vrijheid van handelen te belemmeren." Ziedaar waarop de ontzenuwing der bewijskracht van de bedoelde stukken neerkomt. Over hunnen zoo duidelijken en zoo beteekenisvollen inhoud wordt heen gestapt; alleen releveert men, met ter zijde stelling van al het overige, het ongelukkige woordeke »*te zeer*," dat, wanneer het niet in verband wordt beschouwd met de vorige verklaringen van den minister van Justitie en van de Dubbele Kamer, ten gunste van de voorstanders van het wetsontwerp zou kunnen geïnterpreteerd worden. Dat zulk eene handelwijze behendig is, kan niet ontkend worden; doch dat zij aanbevelenswaardig zou zijn, mag worden betwijfeld.

Een ander argument ter regtvaardiging van het besproken wetsontwerp, luidt als volgt: »Het staatsbelang vordert, dat ook omtrent de diaconien wettelijke bepalingen worden gemaakt, voornamelijk strekkende om verkeerdheden en misbruiken te keer te gaan en eenige meerdere eenheid in de pogingen tot leniging der armoede te brengen." Wij vragen, neen, wij eischen, dat men toch eens ophoude te schermen met die onbepaalde beschuldigingen tegen de diakonien, alsof zij wij weten niet door welke verkeerdheden en misbruiken verkankerd zijn, van welke beschuldigingen het gevolg is, dat zij, en hare bestuurders met haar, er hunne reputatie tegenover het groote publiek bij inschieten. Heerschen er bij de diakonien verkeerdheden en misbruiken — welnu, men hebbe dan den moed om ze openlijk met den vinger aan te wijzen. Men zegge het haar flinkweg in 't aangezigt, dat deze op die, dat eene andere op gene wijze in de vervulling van hare pligten te kort schiet. Men levere zoo doende het bewijs, dat er verkeerdheden en misbruiken zijn, die te keer gegaan moeten worden. Maar, in 's Hemels naam, men versmade het en achte het beneden zijne waardigheid en men onthoude zich van het verspreiden van beschuldigingen, welke men niet bewijzen kan of welke men ten minste niet bewijzen wil. Trouwens, zoo lang men slechts op die wijze de diakonien diskrediteert — waarom dan door wettelijke bepalingen haar in hare vrijheid te beperken?

Dat er »meerdere eenheid in de pogingen tot leniging der armoede" zou behooren gebragt te worden — veel, zeer veel is daartegen in te brengen, te veel om het thans aan te stippen. Deswege overigens hebben wij reeds vroeger onze meening in 't breede ontwikkeld, waarom wij ons vergenoegen onze lezers naar onze artikelen over het besproken wetsontwerp te verwijzen. Slechts dit brengen wij uit die artikelen in herinnering, dat de gewenschte eenheid eerst dan zal kunnen verwezenlijkt worden, wanneer het armwezen, naar de socialistische theorie, als publieke dienst georganizeerd wordt.

Nog dit, naar aanleiding van de laatste boven aangehaalde woorden van het voorloopig verslag. Men wijst daarin op het »staatsbelang," als zou dit vorderen, »dat ook omtrent de diaconien wettelijke bepalingen gemaakt worden." Intusschen houdt men echter het bewijs voor deze stelling terug. Doch dat verschoont ons dan ook van de verpligting, om te bewijzen dat het staatsbelang juist het tegenovergestelde vordert, daar, wat zonder bewijs gesteld wordt, ook zonder bewijs mag ontkend worden.

Aan het slot eindelijk van de besproken § 4 van het voorloopig verslag komen eenige alinea's voor, waarin men tracht te bewijzen, dat eigenlijk wel geheel het wetsontwerp alles behalve ongunstig is voor de diakonien en dat zij veelmeer alle reden hebben om er grootelijks mede in haar schik te zijn. Als grap vinden wij die alinea's wel verdienstelijk; eene ernstige wederlegging zou ons echter belagchelijk maken. Wij voeren daar dan ook slechts het bekende rijmpje tegen aan:

„Als de Vos de passie preekt,
„Boer, pas op je ganzen."

Sinds eenigen tijd hebben wij de droevige gelegenheid gehad te zien, hoe Pruissen, op het gebied der staatkundige en godsdienstige aangelegenheden, zich handelingen tegen de Katholijken veroorloofd, die de regels van billijkheid en goede trouw niet kunnen doorstaan.

De indruk, dien het ministerieel beleid in Pruissen heeft gemaakt, laat zich dus niet gemakkelijk gissen. »Er zijn, zegt een [illegible] dagblad, uit alle steden des lands, waar Katholijken wonen, verzoekschriften aan den Koning gezonden; de Bisschoppen hebben hunne billijke klagten doen hooren; zelfs hebben eenige magistraats-personen, o. a.

de president van Postdam, de heer v. Metternich en die van Aken, de heer v. Kühlewetter, alsmede de Katholijke leden van den Westphaalschen landdag. een adres aan de regering ingediend. Zullen zoovele klagten verhoord worden? Zullen de billijkheid en het goed regt zegevieren over de inblazingen van eenige dweepzieke raadslieden? Hoedanig ook 's Konings omgeving zij, men koestert altijd nog eenige hoop op het hooge verstand en de billijkheid van Z. M.

»Het schijnt dat eenige onlangs plaats gehad hebbende feiten het bewijs leveren dat de Koning goed ingelicht wil zijn, alvorens hij een bepaald besluit neemt. De *Westphal. Kirchenzeitung* berigt namelijk dat Z. M. van den Aartsbisschop van Keulen eene *memorie* heeft verzocht over de godsdienstige aangelegenheden. Van eene andere zijde verneemt men dat de regering voorloopig verblijfkaarten heeft toegestaan aan de Jezuiten van Aken; en tot dusverre is er nog geen enkel gesticht, tot die orde behoorende, gesloten, terwijl de Duitsche bladen dag aan dag melding maken van de missien, die op verschillende plaatsen van Pruissen worden voortgezet.

»Indien echter de regering eene zekere welwillendheid betoont, in strijd met hare jongste verordeningen, dan is dit geenszins te danken aan de taal van zekere protestantsche bladen, die niet ophouden, het bestuur aan te vuren, om voort te gaan op den ongelukkigen weg, dien het heeft ingeslagen. De predikanten zelven leggen een fanatismus aan den dag, waartegen de gematigdheid der Katholijken roemrijk afsteekt, gelijk het *Mainzer Journal* reeds krachtig heeft doen uitkomen.

»Men begrijpt ligt dat zooveel opwekking tot hatelijkheid en onverdraagzaamheid niet zonder weerklank kan blijven, en men verwacht dan ook eene vermeerdering van vijandelijkheden tegen de Katholijken, bijaldien de Koning zich niet beter gezind toont dan eenige personen van zijne omgeving. Bij gebrek van andere redenen moest de politieke toestand des lands hem reeds de oogen openen. Meer dan ooit zou het wellicht thans onvoorzigtig zijn de Katholijken op nieuw te kwellen. De strijd tusschen het noorden en het zuiden van Duitschland, ofschoon een oogenblik gestild, schijnt te zullen herleven; en bij de gebeurtenissen waarvan de tijd zwanger gaat, is het noodig dat de regering te Berlijn op de sympathie van geheel Pruissen kunne rekenen.

Door buitengewone gelegenheid is hier ter stede de volgende belangrijke tijding aangebragt:

BRUSSEL, 29 September (*Per telegraaf*). In de zitting der kamer van volksvertegenwoordigers, heeft voor de stemming over de benoeming van den voorzitter, de minister van buitenl. zaken, op eene gedane interpellatie, namens het ministerie verklaard, dat het van de verkiezing van den heer Verhaegen, *eene kabinets-quæstie maakte*. Vijf leden der kamer waren afwezig. Er waren dus 101 leden tegenwoordig. De heer Delehaye bekwam 54 en de heer Verhaegen 46 stemmen. Deze werd alzoo niet verkozen en *het kabinet treedt bij gevolg af*.

Bij het verlaten der zitting heeft de minister van binnenl. zaken onmiddellijk zijn ontslag den Koning aangeboden.

Er was een zeer talrijk publiek in de Kamer tegenwoordig, hetwelk met gespannen verwachting den uitslag der stemming te gemoet zag. Er werd dus weinig aandacht gewijd aan de voorloopige werkzaamheden, waaronder de diskussie over de verkiezing van den Prins de Chimay behoorde, welke geldig is verklaard.

Bij de eerste stemming over den president was het bovengemelde resultaat verkregen, de heer Delehaye verklaarde echter de benoeming niet te kunnen aannemen, die een vriend van het kussen stiet; men ging tot eene tweede stemming over, toen bekwam de heer Verhaegen 50, de heer Delehaye 48 stemmen. Doch nu nam de heer Verhaegen het woord en verklaarde, dat zijne individualiteit niet in het spel was, maar een beginsel. Dit beginsel was door de eerste stemming aangetast; de Kamer kan een oogenblik later niet vernietigen wat zij even te voren had gedaan; hij weigerde, daar hij zijne individualiteit niet op het spel wil zetten. Op voorstel van eenige leden is de derde stemming tot heden uitgesteld. Men is zeer gespannen om te weten wie gekozen zal worden.

In de zitting van den Senaat is door den min. van buitenl. zaken het rapport over de handelsonderhandelingen met Frankrijk ingediend. (*H.*)

Gisteren hebben wij gemeld, dat Z. H. tegen 20 Oktober de leden der *staats-konsulta* heeft bijeengeroepen, waarmede de laatste helften van het *Motu Proprio* van 15 September 1849 vervuld worden.

Ingevolge het dekreet van oprigting der konsulta zijn de leden gekozen uit de driedubbele lijsten van kandidaten, opgemaakt door de provinciale raden, die op hunne beurt gekozen zijn op voordragt der gemeenteraden.

De konsulta bestaat uit de eervolste mannen, die in staat zullen zijn om over de aangelegenheden des lands wijze en verlichte raadgevingen uit te brengen.

De regering heeft mede het budget van het loopende jaar openbaar gemaakt. Het levert volgens den korrespondent van den Parijzer *Moniteur* een te kort van 5 millioen guldens op. Waren de belastingen zwaarder — doch de inwoners van den Kerkelijken Staat zijn het minst belast van alle Staten van Europa — dan zou dit te kort spoedig gedekt zijn.

De gewone rijks uitgaven zijn zoo min mogelijk gesteld. De civiele lijst des H. Vaders, het onderhoud der paleizen en museums, de bezoldiging der *garde noble*, der Zwitsersche lijfwacht, de kosten van het pausselijk hof, de traktementen van het H. kollegie van kardinalen, de nunciaturen en het korps diplomatiek in het buitenland, dit alles kost naauwelijks 1 millioen 500,000 gulden; het leger kost 5 millioen; openbare werken 1 millioen 400,000 gulden; het openbaar onderwijs slechts 250,000 gulden vermits het bijna overal om niet gegeven wordt.

Doch de uitgaven zijn zoo zwaar ten gevolge der beduidende renten van den staatsschuld die de schatkist te betalen heeft, als vruchten van de revolutie. De minister zal het tegenwoordig bestuur voortgaan op den weg van wijze bezuiniging, en zoo het eene genoegzame ondersteuning vindt, zal het gewis spoedig de finantieele aangelegenheden op goeden voet brengen en houden.

Uit de, bij kon. besluit van 14 Sept. goedgekeurde Begrooting der enkel Provinciale en Huishoudelijke Inkomsten en Uitgaven van Noord-Holland, dienstjaar 1853, blijkt:

Het totaal der inkomsten bedraagt *f* 235,791 19.

De uitgaven zijn aldus verdeeld:

Hoofdst. I. Jaarwedden *f* 5,650, vergoeding van reis- en verblijfkosten 2.00. Totaal 7,850.

Hoofdst. II. Wegen en daartoe behoorende werken *f* 1800; zeewerken *f* 35,690; havenwerken *f* 1000; rivier- en oeverwerken 6,291.66½; kanaalwerken *Nihil*; duinbeplanting 7,580; zandverstuivingen *Nihil*. Totaal *f* 52,361.66½.

Hoofdst. III. Onderhoud van het paleis van den Kommissaris des Konings *f* 1100; Lasten 340. Totaal *f* 1440.

Hoofdst. IV. Renten en aflossingen *Nihil*.

Hoofdst. V. Prov. blad en gedrukte stukken *f* 3000.

Hoofdst. VI. Verpleging der arme krankzinnigen *f* 62,106.50.

Hoofdst. VII. Uitgaven door bijzondere wetten aan de Prov. opgelegd *f* 8000.

Hoofdst. VIII. Subsidien ten behoeve van de Eeredienst (Herv. *f* 6000, Kathol. *f* 3000) *f* 9000. Onderstand in het algemeen prov. belang *f* 30,173.33. Vergoedingen voor bewezen diensten in het belang der provincie *f* 1063.49 Subsidien en andere uitgaven van verschillende aard (Subsidien aan behoeftige gemeenten *f* 5200. Toelage voor den Amsterdamschen Schouwburg *f* 3000) *f* 17.350. Totaal 69,274.32.

Hoofdst. IX. Onvoorziene uitgaven *f* 31,758.70½.

Het totaal der 9 Hoofdstukken van de prov. uitgaven bedraagt even als dat der inkomsten *f* 235,791.19.

Er zal dus een waarschijnlijk batig saldo zijn van *Nihil*.

Bij de herstemming tusschen de heeren O. Tulleken en G. G. N. Heeren, is eerstgemelde, met 280 tegen 227 stemmen, tot lid der Prov. Staten van Gelderland verkozen. (*Nijm. Ct.*)

Z. M. heeft te benoemd tot subst.-griffier bij het prov. geregtshof in Noordholland, Mr. W. F. Dijkers, thans subst.-griffier bij de arrond.-regtbank te Amsterdam; en tot griffier bij het kantongeregt te Heusden, J. A. J. Gerlach, voormalig sekretaris van de gemeente Herpt en Bern; 2e den luitenant ter zee van de 2de klasse B. van der Hart, op daartoe gedaan verzoek, eervol afgevoerd uit het korps zee-officieren der Nederlandsche marine, ter zake van in en door de dienst ontstane ziels gebreken.

Z. M. heeft tegen den 1 October a. s. bevorderd: tot luitenants ter zee der 1e. klasse, de luitenants ter zee der 2de kl.: J. E. Buys en D. L. Wolfson; tot luitenants ter zee der 2de. kl., de adelb. der 1e. kl., Jhr. H. O. Wichers, Jhr. A. C. van Haeften, K. C. Busnik, Jhr. ridder H. A. van Rappard, M. J. Bijleveld, H. Hooy, Jhr. J. M. de Marre, K. W. F. Baart de la Faille, W. H. F. van Oordt, W. C. F. van der Burg, F. H. T. Troester, H. C. M. E. Habets; H. K. Koning, P. J. D. Brinkelman, G. A. A. Amand, H. L. Jolly, W. F. de Bruijn Kops, G. J. de Jonckheere; J. J. van der Hegge Spies; en tot kapt. der 2de kl. bij het korps mariniers de 1ste luit. bij dat korps D. Vreedenberg; en tevens bepaald dat de adelborst der 1ste kl. F. E. van der Meulen, die thans door ziekte wordt belet om examen als luit. ter zee der 2de kl. af te leggen, wanneer hij, na zijn herstel daaraan zal hebben voldaan, tot den gemelden rang zal worden bevorderd en zijne anciënniteit van dienst zal hernemen.

Z. M. heeft aan den kapt. der zee J. G. Buijs, met den 1 October a. s. toegekend de effektive rang van schout-bij-nacht, en als zoodanig met gemeld tijdstip eervol afgevoerd uit het korps zee-officieren der Nederl. marine; voorts is hij ter zake van langdurige dienst, met ingang van den 1 Oktober a. s., op pensioen gesteld.

Het *Staatsblad* bevat de wet van den 15den Sept. 1852, houdende naturalisatie van Petrus Antonius Hubertus Dinraths, van Friedrich Carl Anton Sträter; van Joan Everhard Joseph Sträter en van Johannes Gerhardus Heinricus Drontmann.

Het *Staatsblad* N°. 176 behelst de wet van 18 September 1852, houdende eene veranderde toepassing van het tarief van regten op het artikel *Eau des Carmes*.

Het *Staatsblad* N°. 179 houdt in de wet van 19 September 1852, tot verhooging van het IXde hoofdstuk A der staatsbegrooting van 1851, voor het achterstallig aandeel van Nederland in de Russische schuld, in Holland. Deze wet behelst het volgend eenig artikel: „Het IXde hoofdstuk van de staatsbegrooting over 1851 vastgesteld bij de wetten van 31 Dec. 1850 (*Staatsblad* N°. 109) en 28 April 1852 (*Staatsblad* N°. 63), wordt vermeerderd met het hierna vermelde artikel: art. 19. Bedrag der declaratoiren ten behoeve van de keizerlijke Russische regering, afgegeven door den minister van financien op 4 Junij en 10 September 1851, te zamen ter somme van *f* 1.318.730; zijnde het totaal van het hoofdstuk dien ten gevolge bepaald op *f* 40,757,259 89. Deze wet is voorzien van het contreseign van den minister van buitenlandsche zaken, den heer van Sonsbeeck en van den minister van finantien, den heer van Bosse.

Uit eene door het Departement van Koloniën openbaar gemaakte statistieke opgave blijkt, dat de invoer op Java en Madura van den Oosterschen Archipel gedurende het eerste kwartaal 1852 heeft bedragen: aan voortbrengselen van Europa en Amerika *f* 47,172; van de West van Indië en Bengalen *f* 125,708, van China, Manilla en Siam *f* 84.963; van den Oosterschen Archipel *f* 1.344.208; totaal *f* 1,603,051. De *uitvoer* op Java en Madura naar den Oosterschen Archipel, gedurende hetzelfde tijdvak, heeft beloopen: aan voortbrengselen van den Oosterschen Archipel *f* 697,476, de West van Indië en Bengalen *f* 24,270; China, Manilla en Siam *f* 49,815; Japan *f* 7044; Europa en Amerika *f* 579,882; totaal *f* 1,358,487.

NIJMEGEN, 26 Sept. Gisteren avond, ten half 10 ure, even na de aankomst der stoomboot *Willem* III, van Arnhem, had hier bijna een droevig ongeluk plaats gevonden, dat alleen door spoedig aangebragte doelmatige hulp werd verhoed. De hofmechanicus Bamberg, die gedurende de Nijmeegsche kermis hier eenige voorstellingen gegeven had, bevond zich op de kade bij de aanlegplaats dier stoomboot, aan een der aldaar staande personen vragende, of de kapitein nog aan boord was? Op een bevestigend antwoord scheen hij zich derwaarts te willen begeven, doch struikelde over de touwen, waarmede de aldaar liggende turfpramen aan de kade waren vastgemaakt en viel voorover in de rivier. Op het hulpgeroep snelde de stuurman der stoomboot naar de plaats en gelukte het hem, den in levensgevaar verkeerenden hofmechanicus met een haak in den jas te vatten en naar boven te trekken, waarop hij door een ander bij den kraag gevat en op de kade aan zijne inmiddels toegeschoten betrekkingen, die hem reeds verloren waanden, teruggegeven werd.

— Wij vernemen met genoegen, dat binnen weinige dagen een begin zal worden gemaakt met het daarstellen der reeds zoo lang gewenschte nood of schuilhaven, ten westen dezer stad, welk werk door de heeren K. Verburgh, J. T. van Gelder en N. Hoogstraten, allen te Nijmegen woonachtig, is aangenomen voor de som van *f* 110,000 en voltooid moet zijn den 15 Dec. 1853, als wanneer de nieuwe haven in gebruik zal worden gesteld. (N. R. C.)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 28 September.

De Voorzitter geeft kennis, dat is ingekomen eene missive van den minister van buitenlandsche zaken, ten geleide van een afschrift eener overeenkomst tusschen Nederland en Oostenrijk gesloten betreffende de uitlevering van boosdoeners. — Drukken en zenden, en in handen eener kommissie, bestaande uit de heeren van Heide Reinestein, Gevers Deynoot, van Eck en Hengst.

Is ingekomen een boekwerk, getiteld: *Bladen over Japan*, van den heer J. H. Levyssohn. — Plaatsing in de boekerij.

De Voorzitter geeft kennis, dat de heer Gevers Deynoot benoemd is tot president van de kommissie voor de verzoekschriften.

De kommissie voor het opstellen van een ontwerp-adres van antwoord op de Troonrede, is daarmede gereed. — De Voorzitter stelt voor, de beraadslagingen daarover, morgen ten 11 ure, te doen aanvangen. — Op voorstel van den heer van Hoëvell, wordt echter besloten, die beraadslagingen dadelijk te doen plaats hebben.

Het ontwerp-adres luidt aldus:

»Sire!

§ 1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft met dankbare vreugd uit den mond van Uwe Majesteit de mededeeling ontvangen omtrent den voorspoedigen toestand des Vaderlands.

§ 2. Met U, Sire, beseft zij het hoog gewigt der voortdurend goede verstandhouding, die tusschen Nederland en de andere Mogendheden bestaat. Moge deze door wederkeerige blijken van vriendschap en achting steeds aangekweekt, en bevestigd worden, en waar tot uitbreiding en regeling der betrekkingen van dit Rijk met andere Staten het sluiten van

verdragen wordt vereischt, mogen daar de belangen van Nederland waardiglijk worden gehandhaafd.

§ 3. De gunstige getuigenis, door Uwe Majesteit omtrent de zee- en landmagt afgelegd, werd door ons met vernieuwd genoegen vernomen.

§ 4. De welvaart van het moederland is zoo naauw aan die van Neêrlandsch overzeesche bezittingen verknocht, dat wij het heerschen van rust en vrede aldaar op dubbelen prijs stellen. Met een naauwlettend oog slaan wij gade al wat deze onschatbare koloniën betreft. Mogen de moed en zelfopoffering van onze dappere strijders gestrekt hebben om de onlusten in het Palembangsche voor goed te dempen! Dat onze aloude betrekkingen met Japan eene bevriende Mogendheid hebben geleid om, Sire, Uwe goede diensten in te roepen, hebben wij met belangstelling gehoord. De Tweede Kamer hoopt, dat de door Uwe Majesteit toegezegde tusschenkomst, door beleid en omzigtigheid gekenmerkt, tot den gewenschten uitslag zal leiden.

§ 5. De beschouwing van onze binnenlandsche gesteldheid geeft stof tot dank. Medewerking van gewestelijk en plaatselijk gezag is tot het vestigen onzer instellingen onmisbaar. Wij vernemen met blijdschap, dat Uwe Majesteit over het algemeen reden heeft tot tevredenheid ten dien aanzien. Aanwakkering en ontwikkeling van den ondernemingsijver onzer landgenooten in de voorname takken van volksbestaan worden ook door ons met levendige voldoening bespeurd. De maatregelen Uwer regering om de fabrijken aan te moedigen en te ondersteunen zullen bij de Tweede Kamer blijden weerklank vinden. En terwijl wij in de verschooning van rampen aan onze waterkeeringen dankbaar hoogeren zegen erkennen, zullen wij de verbetering onzer hoofdrivieren met kracht helpen voortzetten. De naauwere aansluiting aan het buitenland door verbeterde middelen van vervoer en versnelde gemeenschap wordt door ons als weldadig beschouwd; en wij zien met welgevallen de pogingen om dit verkeer uit te breiden.

§ 6. Wanneer wij, Sire, in overeenstemming met Uwe Majesteit, den staat der geldmiddelen als verblijdend aanmerken, en verlangend naar de toegezegde gewigtige voordragt betreffende 's Rijks schuld uitzien, kunnen wij tevens den wensch niet verbergen, dat herziening en verbetering van ons belastingstelsel een voorwerp van de aanhoudende zorg Uwer Regering zij.

§ 7. Met moed zullen wij de groote taak opvatten, die de indiening van nieuwe of niet afgedane wetsontwerpen aan de Tweede Kamer oplegt. Inzonderheid stellen wij hoogen prijs op de aanbieding der wetsvoorstellen, in de eerste plaats door de Grondwet verlangd.

§ 8. Sire! Wij vertrouwen dat het gemeen overleg van Uwe Regering met de Vertegenwoordigers des Volks duurzaam goede vrucht zal dragen: zoo bij [illegible] de perken van menschelijke krachten, [illegible] wij vereenigen [illegible] om den onmisbaren [illegible].

'S GRAVENHAGE, 29 Sept. (*Per telegraaf*). Het ontwerp-adres van Antwoord der Tweede Kamer op de Troonrede is onveranderd *aangenomen* met 50 tegen 4 stemmen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 September. De dagbladen leveren uitvoerige verslagen over de ontvangst des Presidents te Marseille. Er heerschte steeds de meest mogelijke geestdrift.

Na in de hoofdkerk van Marseille de H. Mis te hebben gehoord heeft de President zich aan boord van den *Napoleon* ingescheept, ten einde de groote manoeuvres op zee bij te wonen, welke zullen uitgevoerd worden door het geheele eskader der Middellandsche Zee, en welke buiten twijfel eene der luisterrijkste episodes van de reis des Presidents uitmaken.

Lodewijk Napoleon heeft zich te midden van het gejuich der menigte en der luide kreten *leve de Keizer!* aan boord begeven.

Gen. Roberti, adjudant van Z. M. den Koning van Napels, was te Marseille aangekomen om den Prins-President uit naam des Konings geluk te wenschen.

— Tot hoofdredakteur van den *Moniteur* zal, naar men verneemt, aangesteld worden, de heer Julien Turgan, geneeskundige en vroeger achtereenvolgends redakteur van de *Presse* en de *Evenement*.

— Het aantal gemeenten van het departement der Meuse, dat petitionneerde ten gunste van de [illegible] 513; op deze petitien komen 48,642 handteekeningen voor.

— De stad Châtillon sur-Chalaronne zal een standbeeld oprigten van St. Vincentius de Paulo, die in de 17de eeuw pastoor dier gemeente was.

— De prefekt van het departement du Var heeft 15 nieuw benoemde gemeenteraden ontbonden, op grond, »dat de meerderheid dier raden uit demagogen bestaat."

— Reeds meermalen is gewezen op de reis van den heer Bacciochi naar Konstantinopel, als in verband staande met de in vrijheidstelling van Abd-el-kader. Van goederhand wordt thans verzekerd, dat Lodewijk Napoleon bepaaldelijk voornemens is om Abd-el-Kader in vrijheid te stellen. Geene bedenkingen, geen geopperde bezwaren schijnen hem van dat denkbeeld te kunnen terughouden. De tegenstanders van den maatregel hebben ten slotte voorgesteld, om Abd-el-Kader het kasteel van Meudon tot verblijfplaats aan te wijzen, doch Lodewijk Napoleon heeft daarop geantwoord, door, gelijk gemeld is, het kasteel dadelijk in gebruik te geven aan prins Jérôme Napoleon. Worden de geopende onderhandelingen dus met een goeden uitslag bekroond, dan zal Abd-el-Kader weldra naar Turkije vertrekken, om daar in betrekkelijke vrijheid zijne overige levensdagen te slijten.

(*Per telegraaf.*) PARIJS, 28 Sept. De uitslag der verkiezingen te Parijs is geweest, dat in het derde distrikt de heer G. Thibaut is verkozen met 10,107 stemmen, iets meer dan het benoodigde aantal van 10,046 stemmen; de heer Michelet had 6594 stemmen verkregen.

De uitslag der verkiezingen in het andere distrikt wordt niet gemeld.

Te Lyon is de officiële kandidaat in de plaats van de heer Henon benoemd; zijn mededinger was de heer Dupont (de l'Eure).

MADRID, 22 Sept. Het garnizoen van Port-Mahon heeft eene aanzienlijke versterking ontvangen, zoodat het thans 3500 man sterk is. De *Castilla* is, na de troepen gelost te hebben, naar Carthagena vertrokken, om zich bij het eskader te voegen.

— Ten gevolge van het overlijden van den hertog de Baylen, generaal Castanos, heeft de President van den ministerraad, zijne reis naar La Granja uitgesteld.

— De Fransche gezant heeft zich naar Bordeaux begeven, ten einde Lodewijk Napoleon bij zijne aankomst aldaar geluk te wenschen.

— Berigten uit Lissabon melden, dat de afkondiging der nieuwe kieswet en de bijeenroeping der Cortes eenige vertraging ondervindt. Intusschen duurden de onderhandelingen tusschen het gouvernement en de Chartistische partij voort, welke een gunstigen uitslag deden voorzien, waardoor het kabinet voltallig zou kunnen worden, en aan de ministeriële krisis eene ontknooping zou kunnen gegeven worden, overeenkomstig den konstitutionneelen regeringsvorm.

Het onlangs gerezen geschil tusschen de Koningin en den hertog van Terceira is bijgelegd; de hertog blijft opperstalmeester der Koningin.

Het eskader, hetwelk de Keizerin-weduwe van Dom Pedro en de prinses Amelie naar Rio-Janeiro heeft overgebragt, is te Lissabon teruggekeerd. Aan boord van een der vaartuigen bevindt zich een bataillon jagers van Madera, dat laatstelijk aldaar in opstand is gekomen. Het gouvernement heeft besloten de soldaten aan boord te laten blijven, totdat de krijgsraad over hen zal hebben geoordeeld.

ENGELAND.

LONDEN, 27 September. Men zegt dat de baron v. Rothschild bij de zamenkomst van het nieuwe parlement, zitting in de Kamer nemen en bij de verkiezing van den president zijne stem zal uitbrengen, ten einde het Huis op die wijze te noodzaken om over de bevoegdheid der Israëlieten, om in de Kamer zitting te nemen, op de eene of andere wijze eene beslissing te nemen.

— Berigten uit Boston tot 17 Sept. ontvangen zijn zeer onbeduidend.

De heer Thomas Baring was te New-York gearriveerd, zoo men zeide, om de guano-kwestie tusschen Peru en de Ver. Staten tot vereffening te brengen.

De visscherij-kwestie schijnt nog niet geheel afgedaan.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 28 Sept. Men schrijft uit Munster, dat er eene algemeene ontevredenheid heerscht over het ontwijkend antwoord, door den minister van eeredienst v. Raumer op de klagten over de krenking der katholijke godsdienst ingeleverd. Het Westfaalsche Volksblad spoort de Katholijken aan, om uit alle oorden des lands zich tot den troon te wenden. Men moet niet vragen: wat hebben onze klagten in 1848 gebaat? De adressen naar Frankfort en Berlijn hebben veel nut gedaan. Toen de Koning ontwaarde, dat de andere deelen des lands hunne klagten aan die van Westfalen zouden paren, sprak hij: »Die goede katholijke Westfalers willen hunne kerkelijke scholen behouden, en ik zeg: zij zullen die behouden." Het koninklijk woord werd gesproken, toen de troon vreeselijk geschokt werd, en de revolutie schier alvermogend was op het einde van Julij 1848. En de geoktroijeerde grondwet in December 1848 bewees des Konings christelijke en vorstelijke trouw.

— Men schrijft uit Frankfort, 27 Sept. De heer von Scherff, Nederl. gezant alhier, bevindt zich thans te Kassel, van waar hij echter weldra weder herwaarts zal terugkeeren.

De heer Dubois, Nederlandsch gezantschaps-sekretaris alhier, die als zoodanig naar Brussel is verplaatst, zal hier vervangen worden door den baron van der Duyn.

— Berigten uit St. Petersburg spreken van nieuwe voordeelen, door de Russische troepen in den Kaukasus behaald. Er zijn, zeggen die berigten, onderscheidene dorpen stormenderhand veroverd.

BERLIJN, 27 Sept. Men leest in de *Lith. Corr.*: »De *N. Pr. Ztg.* is op dit oogenblik bezig met het standpunt, dat onze regering in de tolquestie heeft ingenomen, in der voege voor te dragen, dat het publiek in de war wordt gebragt omtrent hare bedoelingen, die op niets anders dan op eene *[illegible]* *van Pruissen* uitloopen. Voor de *N. Pr. Ztg.* is onmiskenbaar slechts de oplossing van het tot dusver bestaande tolverbond het doel, 't welk zij op die wijze het best meent te kunnen bereiken, dat zij aan de regering met behulp van *feitelijke onnaauwkeurigheden*, gelijke bedoelingen en daarmede overeenkomstige maatregelen toeschrijft. Deze beweegredenen zijn het, die haar de regering tot eene vasthoudendheid doet aansporen, welke deze door hare laatste verklaring onmiskenbaar heeft aan den dag gelegd, doch welke zich nimmer zal openbaren op zoodanige wijze, als de *N. Pr. Ztg.* verlangt, die klaarblijkelijk vasthoudendheid met *terugstooting* verwisselt. — Nog is aan de tot dusverre andersdenkende tolverbondsstaten de mogelijkheid gelaten, om in de tolvereeniging te blijven, en voorzeker verlangt men hier, dat er van deze mogelijkheid nog een tijdig gebruik worde gemaakt. Nog zeilt Pruissen onder eene andere vlag, dan de *papieren vlag* van de *N. Pr. Ztg.*, en wanneer deze onze betrekkingen tot het Buitenland niet aan één persoon wil overlaten, zoo zullen anderen die nog minder afhankelijk willen doen zijn van de uitingen van een dagblad. De *N. Pr. Ztg* heeft ten alle tijde haar aanzien bij het publiek *veel te hoog geschat*, en hare meening, dat zij in Pruissen eene magt was, waartegen weinig valt uit te rigten (al had ook een minister die uitdrukking gebezigd!) is reeds ten tijde harer schorsing beschaamd geworden, en zal zulks nog meer worden, zoodra haar publiek in de provincie vernemen zal, dat onlangs de meeste ministers uitdrukkelijken ten strengste bevolen hebben, dat aan meergenoemd blad van uit hunne bureaux geenerlei mededeelingen zullen gedaan worden. Het zal haar overtuigen, dat de dank van hare magt bij de meeste ministers althans niet zeer groot is!"

WEENEN, 25 Sept. Alhier liep dezer dagen het gerucht, dat de jonge keizer van Oostenrijk niet met eene Saksische prinses, maar met eene vorstin uit het Luthersche Hertogelijk Huis van Coburg in den echt zou treden, welke prinses eerst het Katholijk Geloof zou omhelzen. De waarheid hiervan wordt echter zeer betwijfeld.

— De Keizer heeft met zijne hooge gasten heden ochtend vroeg Ofen verlaten, om dezen namiddag alhier aan te komen. De reis des Keizers naar Kroatie en Slavonie is bepaald op 1 Oct.

Tijdens het verblijf des Keizers te Pesth zijn weder vele staatkundige veroordeelden op vrije voeten gesteld. Men rekent, dat in den loop van dit jaar niet minder dan 2500 personen vrijstelling of vermindering van straf hebben ontvangen.

ITALIE.

Luidens brieven uit Napels, door de *Corriere Mercantile* medegedeeld, is, bij het laatste dekreet des Konings aan 28 personen, wegens gewone misdrijven veroordeeld, algeheele gratie verleend, terwijl slechts 23 staatkundige veroordeelden mede in de gratie deelen. Vier personen hebben gratie van de doodstraf bekomen maar zijn veroordeeld tot 25 of 30 jarige gevangenisstraf in boeijen, terwijl de 20 of 30 jarige gevangenisstraf van anderen, op 18 of 27 jaren verminderd is.

Luidens de laatste berigten van den intendant van Catania, dd. 14 dezer, was Zaffarana buiten gevaar voor de uitbarstingen van den Etna. De berg wierp nog wel aanhoudend vlammen uit, doch de lavastroom had eene andere rigting genomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Sept. Gisteren namiddag is de Koningin Maria Amelia, gravin van Neuilly, met haren zoon, den Prins van Joinville en gevolg, te Ostende aangekomen, zich naar Zwitserland [illegible] van Orleans [illegible] vorstin te gemoet gereisd, en heeft haar tot Eauden aan de Pruissische grenzen vergezeld.

Heden werd eene bijeenkomst van ministeriële leden der Kamer van Vertegenwoordigers gehouden, welke door 28 leden werd bijgewoond. De heeren 't Kint de Naeyer en van den Peereboom hebben verklaard, zich niet meer als sekretarissen verkiesbaar te stellen.

STADSNIEUWS.

In de 218de Staats-Loterij zijn in de 3e Klasse bij de 3e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen de N°. 13959 *f* 5000, N°. 2225 en 18191 ieder *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 29 September.

BEVALLEN (27 Sept.): R. Sluiter, geb. v. d. Wal, D.
OVERLEDEN (24 Sept.): [illegible] 56 j. — (25 Sept.): Mr. A. N. Rietveld [illegible]. — (26 Sept.): C. G. H. Volmer, 8 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Effecten	pCt.	28 SEPT. 4½ u. gebl.	29 SEPT.	4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	64	64	64⅛	64 1/16
Dito Dito	3 »	76 15/16			
Dito Dito	4 »	96⅜	96⅜	96 7/16	
Dito Obligatien O. I.	4 »	96⅛			
Amortis. Syndic.	3½ »	95⅛	95¼		
Handel-Maatschappij	4½ »				
Aand. Rijn-Spoorweg.	» »	102			
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien	» »				
BELGIE, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	52 3/16			
FRANKRIJK, Obligatien	3 »		72⅞	73	
SPANJE Nieuwe	1 »	23⅞	23 13/16	23¾	
Dito	3 »	50½			
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	46	45 15/16		
Coup. Bewijzen		2⅞			
Amortisable Schuld	»	6⅛	6 1/16		
PORTUGAL te Londen	5 »	42 7/16	42⅛		
Dito Dito	4 »	39⅛	39	39⅛	39
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	107½	107¼		
Dito Dito 1828 en 1829	» »	106½			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	97	96¾	97	
Dito	4½ »				
Dito bij *Hope*	4 »	91¼	91⅜		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	90⅞	91		
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »	104¾			
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »		71⅝		
POLEN, Certifikaten	4 »	85½			
Dito Aand. à fl. 500		160¾			
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand met Lot. R. 50 *f*					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78 13/16	78¾	78 13/16	
Dito 1847	2½ »	41 1/16	41		
Dito 1851	2½ »	40½	40 7/16	40½	
Dito 1849	5 »	90 11/16	90¼		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	»	87			
Dito	4 »				
Letter B	5 »		90½		
Aand. met Loting fl. 500		*f* 360			
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5 »	101¼			
Dito Leening 1843	5 »	100¾			
Dito £ 200	»				
PERU	5½ »				
MEXICO Nieuwe	3 »	26⅛	26 1/16	26⅛	
VENEZUELA à £ 100	3½ »		41		
GRENADA à £ 100	2 »				
Dito Uitgestelde		11 13/16	11 13/16	11⅞	
ECUADOR à £ 100	»	4⅛	4¼		

[illegible] en was in Binnenlandsche noch Buitenlandsche effecten eenige noemenswaardige verandering.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. *f*	56 3/16	Livorno	2/m. *f*	38⅞
„	zigt „	56 9/16	Napels	„ „	81⅛
Bordeaux	2/m. „	56	Petersburg	„ „	1,86
„	½/m. „	56¼	Weenen	6/w. „	30¼
Madrid	3/m. „	245	Augsburg	„ „	35⅜
Cadix	„ „	245	Frankfort	„ „	98¾
Seville	„ „	241	Hamburg	2/m. „	35 5/16
Bilbao	„ „	242	„	zigt „	35½
Lissabon	„ „	41¾	Londen	2/m „	11,90
Porto	„ „	41¾	„	zigt „	11,95
Genua	2/m. „	46⅞	Rotterdam	„	¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 28 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 55⅛; 1840, 5 pc. 100⅝; 1848, 100⅝; 1852, 100⅝; Spanje 1 pc. 23½; Binnenl. 3 pc. 46; Rom. Leening 1835 97¼.

PARIJS, 27 Sept. Fransche 3 pc. 77,90; id. 4 pc. —,—; 4½ pc. 104,40; Schatk. —,—; Bank-Actien 2835,—; Belg. 1840, 5 pc. 102¼; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. 104,30; Spanie, Buitenl. 3 pc. 50⅛; Binnenl. 3 pc. 46; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 1850, —.

MADRID, 21 Sept. Spanje 3 pc. 47; Ardoins 1 pc. 24⅜; Uitg. Schuld 6 3/16; Coupons 1¾.

LONDEN, 27 Sept. Cons. kont. 100 a 100¼; op tijd 100 a 100⅜; Braz. 103½ a 104½; 1829/39 103 a 104; Den. 3 pc. 82 a 83; 5 pc. 104 a 106; Ecuad. 4⅞ a 5; Gren. 21½ a 22½; Uitgest. 11⅞ a 11⅞; Mexiko — a —; Nieuwe 25¼ a 25½; Peru 4½ pc. 102 a 104; Uitgest. 61 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38½ a a 39; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅛ a 23⅜; 3 pc. 50½ a 51; Coup. cert. 2⅞ a 3; Passive 6⅛ a 6¼; Holl. 2½ pc. 64¾ a 65; id. 4 pc. 99 a 99½; Venez. 42 a 44; Uitg. 17 a 17½.

WEENEN, 27 Sept. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 95⅜; Bank-Actien 1352.

BERLIJN, 27 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 94⅞; Loten 129; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98; Poolsche 4 pc. 90⅜; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 154; id. fl. 500 [illegible] Amsterdam zigt 145p. id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 27 Sept. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje, Ard. 5 pc. 22¼; Binnenl. 3 pc. 43¼.

FRANKFORT, 27 Sept. Met. 5 pc. 82¼; 4 pc. 65½; 2½ pc. 42¾; Bank-Actien 1400; Darmst. Loten fl. 50 90; id. fl. 25 31⅜; Badensche Loten fl. 50, 65¾; id. fl. 35, 38½; Nassausche 28½; Holl. 2½ pc. 64, Werk. Sch. 4 pc. 96; Sijndic. 3½ pc. 94⅞.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 September.

De Afloop der Veilingen van heden: 853 p. Portoriko Tabak ex *Geertruida Alida*, verk. 635 p. van 16½ tot 31 cs. dooréen 23¾ cs.; op 218 p. van 19 tot 25 cs. dooréén cirka 22 cs.; 376 p. Portoriko Tabak ex *Hermana*, verkocht van 17¼ tot 23½ dooréén 19¾ cs., alles gedeeltelijk B S.

ROTTERDAM, 28 Sept. Uit de eerste hand zijn afgedaan: 240 fusten nieuwe Zantische Krenten tot *f* 25½ ent.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 Sept. Tarwe en Rogge in een doen met weinig handel; verkocht van Tarwe: 132 ℔ witb. Pools. *f* 330; 131 ℔ r. Odessa *f* 257; 133 ℔ Wahrener *f* 285; 122 ℔ Vriess. *f* 228.

Van Rogge: 120, 123 ℔ Pruiss *f* 197; 207.

De overige Granen zonder handel.

Koolzaad. Polder 46½ £. Op 9 vaten Olie in April ek. 58; Sept. en Oct. ek. 54½; Sept. 1853 59 £. *Lijnzaad* een doen; 114 ℔ Berdiansky *f* 290. *Raapolie* op 6/w. *f* 32; Vliegend *f* 31; 1°. Mei ek. *f* 33¾, ⅞; Sept. *f* [illegible] Oct. *f* 30⅝; Nov. *f* 31¼; Dec. *f* 31⅞. *Lijnolie* op 6/w. *f* 32¼; Vliegend *f* 31¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39; Vliegend *f* 38.

ROTTERDAM, 28 Sept. Rogge in entr.: 144, 145/2 ℔ Archangel *f* 166, 168. — Rogge. 133/2 ℔ Koersche *f* 191.

SCHIEDAM, 28 Sept. Moutwijn *f* 14,75; Jenever *f* 18,25; Amst. Proef *f* 19,50, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

ANTWERPEN, 28 Sept. *Koffij.* Er zijn gedaan 500 b. Brazil tot ferme prijzen.

Katoen. Er zijn verkocht 6 a 700 b. Amerik.

Granen. De markt blijft stil.

LONDEN, 27 Sept. *Ruwe Suiker.* Voor zeilende ladingen van *Vreemde* zijn veel koopers, doch daar de houders avans verlangen, wordt er weinig gedaan. *Geraffineerd.* In Gestampte gaat weinig om voor uitvoer.

Koffij. Plantage Ceylan gezocht met gesouteneerde prijzen, vooral voor beste soorten. Native onveranderd met weinig handel.

Talk. Met veel handel en neiging tot rijzing.

Granen. De noteringen zijn: extra mooije Dantziger Tarwe 50 a 55 s., goed bonte dito 42 a 45 s, Brabandsche, Vlaamsche en Zeeuwsche witte 44 a 45 s., Poolsch Odessa en Marianopel 40 a 44 s., extra Chevalier Garst 26 a 27 s., Saale 26 a 30 s. De aanvoer van buitenslands bedroeg: 11,414 qrs. Tarwe, 1133 qrs. Garst en 28,826 qrs. Haver.

LIVERPOOL, 27 Sept. *Katoen.* Er wordt veel gedaan op spekulatie. Er zijn 10,000 b. verkocht tot 3/16 d. hooger.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Het schip Anna, kapt J. Hilbrands, van Suriname herwaarts gedestineerd, is heden morgen in Texel binnengekomen.

THISTED, 23 Sept. Het schip Lammechina, Kapt. Prins, [illegible] mijl van deze haven, gestrand, vol water geloopen en zal wrak zijn, doch het volk is gered; van de lading en de inventaris is tot heden, nog weinig geborgen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 28 Sept. Kapt. Freudenberg, Prins Frederik Hendrik, Rio de Janeiro. - O. J. Bok, de Jager, Constantinopel. - M. J. Regoot, Gouverneur Baron van Zuylen van Nyevelt, Tarsus.

UITGEZEILD:

TEXEL, 28 Sept. B. Aufmorth, Almelo, Batavia. - L. Wieringa, Ommelanden, Triest. - R. J. Reynders, Hendrik Wester, Constantinopel.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 30 Julij op 10° N. Br., 23° 30' W.L. Hendrik Jan, Kapt. Wap. v. Rott. n. Bat.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 29 Sept. in lading naar:

Keulen	P. J. Schiel, Elisabeth.
„	H. Holst, Colln N°. 2.
Duisburg	J. L. Arera, Ondine.
Dusseldorp & Neus	T. W. Meeuwsen, Niederrein N°. 6.
Mainz	C. Hartman, Mainz N°. 12.
Weesel	F. Beijer, Wilhelmina.
Frankf. & Coblenz	N. Itschert, Frankfort N°. 5.
Manheim	Ant. Grenshauser, Stad Manheim.
Heilbron	M. Ludwig, Helene.
Ludwighaven	Ant. Fritz, Cristina.

AMSTERDAM, 28 Sept. vertrokken:

Duisburg H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.

MANNHEIM, 22 Sept. aangekomen:

J. Polsen, van Amsterdam, 11 dagen reis.

Kapt. W. Hogewegh van Rotterdam met 2960 centenaren.
„ J. Hillesheim „ Dordt „ 1656 „

Rijnhoogte ARNHEM 28 Sept. 4 el 0 duim.
KEULEN 28 „ 15 vt. 1 „

ADVERTENTIEN.

à VENDRE.

Un Orgue d'Eglise magnifique, avec Caise en chêne sculpté, d'une hauteur de 6 Mètres 70/100, largeur 3 M. 75/100 et profondeur 1 M. 21/100.

Le Grand Orgue se compose de 13 registres et le Positif de 9.

Pour plus amples renseignements, s'adresser à la manufacture d'orgues d'Eglise et d'harmonium melodium de MERKLIN & SCHÜTZE, rue du Prince Royal, 24, à Ixelles, lez-Bruxelles. (2281)

ROTTERDAM EN ANTWERPEN.

Stoomboot AMICITIA.

Aanlegpl. te *Dordrecht, Zijpe* en *Bergen op Zoom.*

OCTOBER 1852.

VAN ROTTERDAM.			uur	m.	VAN ANTWERPEN.			uur	m.
Vrijdag	1	's morg.	8	—	Vrijdag	1	's midd.	12	—
Zaturd.	2	»	8	45	Zaturdag	2	's nam.	12	30
Maand.	4	»	9	30	Maand.	4	's nachts	1	30
Dingsd.	5	»	10	30	(tusschen 3 en 4 October.)				
Woensd.	6	»	11	45	Dingsd.	5	's morg.	3	30
Dond.	7	's nachts	12	30	Woensd.	6	»	3	30
(tusschen 6 en 7 October.)					Dond.	7	»	4	30
Vrijdag	8	's morg.	2	—	Vrijdag	8	»	6	—
Zaturd.	9	»	3	—	Zaturd.	9	»	7	30
Maand.	11	»	5	—	Maand.	11	»	9	—
Woensd.	13	»	6	30	Dingsd.	12	»	9	30
Vrijdag	15	[illegible]			[illegible]	14	»	11	—
Maand.	18	»	10	—	Zaturdag	16	's nam.	12	30
Woensd.	20	»	11	45	Dingsd.	19	's morg.	3	—
Vrijdag	22	»	2	30	Dond.	21	»	5	30
Maand.	25	»	5	—	Zaturd.	23	»	7	30
Woensd.	27	»	6	30	Dingsd	26	»	9	30
Vrijdag	29	»	7	30	Dond.	28	»	11	—
					Zaturd.	30	's midd.	12	—

Op de uren van afvaart, in verband met de geregelde aankomst der Spoortreinen, zoo te Rotterdam als Antwerpen zal die aankomst worden afgewacht.

Te Zijpe in dadelijke correspondentie met Zierikzee, zullende bij aankomst der Boot eene Diligence naar die plaats afrijden.

Bij aankomst te Iersendam zal eene Diligence voor Passagiers en Goederen naar Goes vertrekken. (2280)

STOOMJAGTEN

varende tusschen

ROTTERDAM, MIDDELBURG,

en op alle daar tusschen gelegen plaatsen.

Voor de Maand OCTOBER 1852.

Van *Rotterdam.*				Van *Middelburg.*			
Vrijdag	1,	's morg.	7 u.	*Vrijdag	1,	's morg.	5 „
Dingsd.	5,	„	10 „	*Zondag	3,	„	6 „
Dond.	7,	„	10½ „	†Woensd.	6,	„	4 „
§Zaturd.	9,	's midd.	12 „	Vrijdag	8,	„	6 „
[illegible]				[illegible]		„	6½ „
Dond.	14,	„	5½ „	Woensd.	13,	„	11 „
Zaturd.	16,	„	6½ „	*Vrijdag	15,	„	5 „
Dingsd.	19,	„	10 „	*Zondag	17,	„	5 „
§Dond.	21,	's midd.	12 „	Woensd.	20,	„	4½ „
§Zaturd.	23,	„	12 „	Vrijdag	22,	„	6½ „
Dingsd.	26,	's morg.	5 „	Zondag	24,	„	9 „
Dond.	28,	„	6 „	Woensd.	27,	„	10½ „
Zaturd.	30,	„	8 „	*Vrijdag	29,	„	5 „
				*Zondag	31,	„	5½ „

Op de § gemerkte dagen zal bij geregelde aankomst van den Spoortrein, te Rotterdam die aankomst worden afgewacht en op de † gemerkte dagen zal men gewoonlijk de ten 9½ uur van Rotterdam naar Nijmegen varende Stoomboot, te Dordrecht kunnen aantreffen.

Op de * gemerkte dagen is de overtogt wegens Stroomstegenstand van langeren duur dan op de overige.

In Correspondentie met Diligence-diensten tusschen Middelburg en Vlissingen, Zierikzee en het Veer te Zijpe, Goes en het Veer te Wolfaartsdijk.

De Goederen kunnen tot één uur *voor* de Afvaart bezorgd worden; later aangebragt, blijven dezelve tot de volgende reis liggen. (2279)

(2263) De Boekhandelaar R. G. J. SLADOOT te Groningen, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

EENIGE AANMERKINGEN

OP HET WERKJE VAN DEN PREDIKANT

C. P. [illegible]

GETITELD:

»DE GROENE WEES, *Schetsen en mededeelingen, betreffende het Diakonie-kinderhuis der Nederlandsche Hervormde Gemeente te Groningen.*«

door B. C. HESKAMP, R. K. Priester te Groningen.

Prijs *f* 0.60.

VAN BABYLON NAAR JERUSALEM,

DOOR

IDA Gravin HAHN-HAHN.

Naar het Hoogduitsch. Prijs *f* 1.60.

Bij bovengenoemden is ter perse en zal binnen kort het licht zien:

UIT JERUSALEM,

door IDA Gravin HAHN-HAHN. Naar het Hoogduitsch.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.